

МЯСТОТО И РОЛЯТА НА КУРСОВАТА ЗАДАЧА В ДИСТАНЦИОННОТО ОБУЧЕНИЕ

Николина Драгнева, БСУ, e-mail dragneva@bfu.bg

PLACE AND ROLE OF THE COURSE TASK IN THE DISTANCE LEARNING

Nikolina Dragneva, BFU, e-mail dragneva@bfu.bg

Abstract: *The elaboration of the course task in the remote training of the students is aimed at assisting their preparation for the examination and enhancing their interest to the application of the theoretical knowledge. The usage of the materials and the methodical instructions for its elaboration could help the revealing of the creative potential of each trainee. The article demonstrates an original approach to the complex solution of a given professional task.*

Keywords: *remote learning, course task*

Увод.

Традиционните методи в образователните процеси през последните десетилетия показват все-повече недостатъци, което отваря пътя за навлизане на нови методи и технологии в съответствие с развитието на науката и техниката. Така се появява необходимостта от провеждане на обучение от разстояние, използвайки усъвършенстващите се непрекъснато комуникационни и информационни средства.

Дистанционното обучение е преди всичко инвестиция в собственото бъдеще, която повишава възможностите на съвременния пазар на труда. Тази форма на добиване на нови компетенции има редица преимущества. Обучението става без откъсване от работата, семейството и другите ангажименти. Избягват се условностите, свързани с присъственото обучение.

Методология.

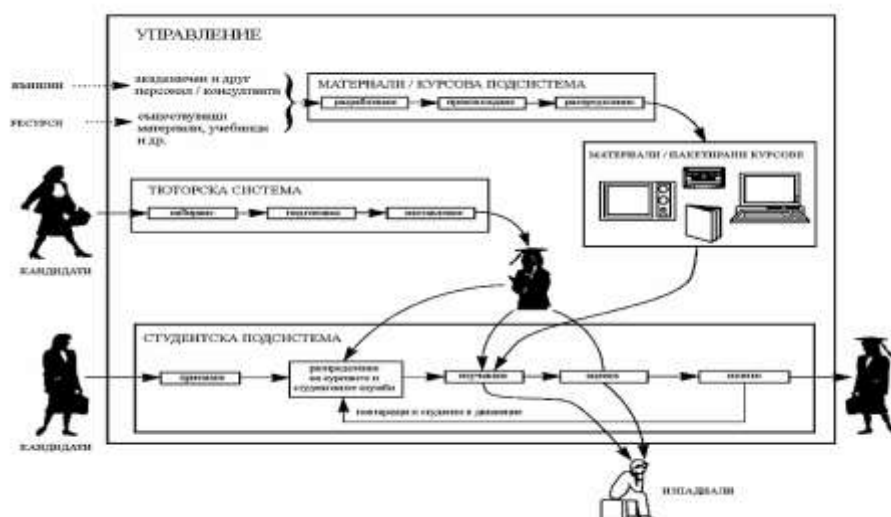
Системите за дистанционно обучение по своята същност могат да бъдат ориентирани към хора, които поради различни причини не могат да се включват

в традиционните форми на обучение, каквито предлагат училищата, коледжите или университетите. Това се отнася за:

- хора, които се намират на голямо от географска гледна точка разстояние и за които е трудно или невъзможно да се включат в програма за редовно обучение;
- хора с физически увреждания, с намалена мобилност или преживяли дълго заболяване, което ги възпрепятства да посещават нормални занятия;
- хора, които по различни причини се налага често да се местят от едно местоживеее на друго или работата им налага да са непрекъснато в движение.[1]

Системите за дистанционно обучение са толкова разнообразни, колкото са и традиционните системи от гледна точка на техните цели, размери, технологии, избор в контекста на тяхната философия. Подобно на традиционните форми на обучение те могат значително да варират в своята структура. Всички тези разлики имат отношение към това, на каква база се организират и управляват. Структурните разлики, така или иначе могат да бъдат видени между трите основни модела – институционално-центрираните, индивидуално-центрираните и общественно-центрираните системи.

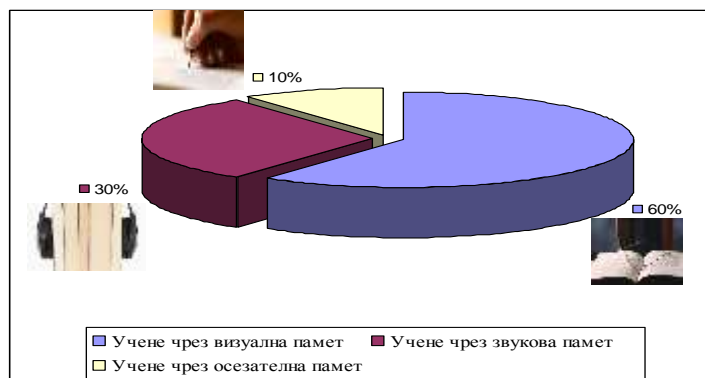
Главната цел при институционално-центрирани модели е да се максимализира ефективността и експедитивността на образователния процес [2]. С този тип са съобразени повечето широкомащабни дистанционни обучаващи системи.

Фиг. 1. Схематична картина на една институционално-центрирана дистанционно обучаваща система

На фигура 1 е представен един системен модел на институционално-центрирана дистанционно обучаваща система, базирана на Кай и Ръмбъл [3]. Ясно се вижда едно силно разделяне между една курсова подсистема, занимаваща се с развитието, продукцията и разпространяването на материали и една студентска подсистема, занимаваща се с приемането, регистрирането, плащането на сметките, разпределението на услугите, оценяването и изпитването на студента. Важен акцент е поставен на създаването на курсовата система – материалите, които се въвеждат в процеса на обучението.

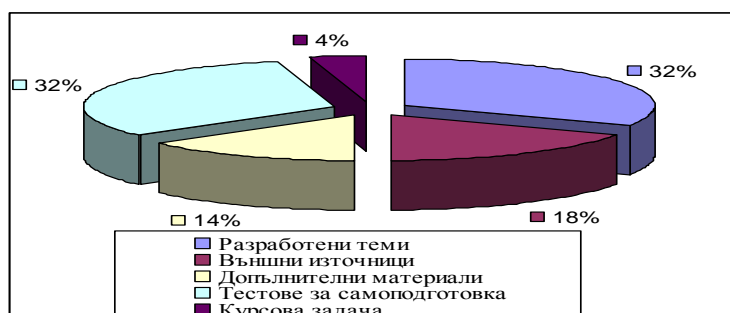
Когато говорим за обучение е много важно да се знае как човешкият мозък запаметява информацията, за да може една система за обучение да е колкото се може по-ефективна.[4]-фиг.2

Фиг.2 Запаметяване на информацията

От графиката се вижда, че най-голям процент от информацията при учене се възприема чрез визуалната памет. В този смисъл самостоятелното изготвяне на курсова задача по дадена дисциплина, използвайки различните източници на информация, посочени в разработения курс учебни материали за дистанционно обучение е изпълнима и полезна от познавателна гледна точка задача.

Дисциплината „Интелектуална собственост”, подготвена за дистанционно обучение в магистърска програма „Бизнес информационни технологии” съдържа материали структурирани в 9 теми, външни източници, допълнителни материали и тестове за самостоятелна подготовка. Като цяло те са разпределени както следва:

Фиг.2 Разпределение на подготвените материали

Курсовата задача (фиг.2) представлява самостоятелно учебно-научно изследване, което е 4% от общите материали за подготовка, което се изпълнява от студента по определени методически указания с цел задълбочаване и обобщаване на знанията, получени по време на обучението и тяхното приложение при комплексно решаване на конкретна професионална задача. Изготвянето на курсова задача е един от основните моменти в етапа на висшето образование, който представя придобитите знания и умения на студентите.

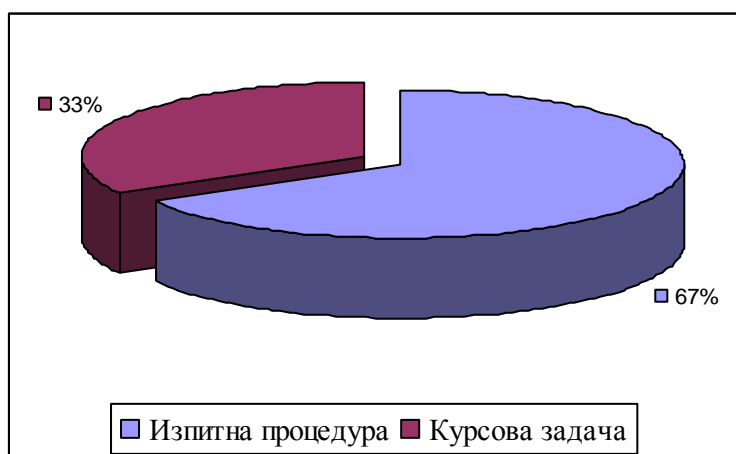
Курсовата задача по дисциплината „Интелектуална собственост” изисква запознаването на студентите с множество материали свързани с проучването и проектирането на търговски марки за конкретен клас стоки и услуги. Изобилието от материали и идеи поставят студентите в ситуация - много и разнообразни решения, качествено нови и креативни хрумвания. Поражда се необходимост от споделяне и обсъждане на идеята. Студентите са склонни да говорят по-свободно при общуване с e-mail, форум и чат отколкото при разговори на живо. Съществуващите средства за асинхронна комуникация, позволяват да се обменят материали, да се учат от опита на свои колеги, да подпомагат другите със своя опит. Когато студентите пишат за реална

и заинтересована аудитория, те пишат с голямо удоволствие и мотивация и изказват мненията си ясно.[5]

Най-често с изготвянето на курсовата задача се цели:

- по-дълбоко запознаване със съдържанието на научния проблем, с неговата историческа нееднозначност;
- придобиване на навици за самостоятелен теоретичен анализ на проблема;
- овладяване на умения за логическо описание на направеното изследване.

Курсовата работа помага на студента да систематизира получените теоретични знания по изучаваната дисциплина, а на преподавателя да провери качеството на тези знания. Оценката на курсовата задача по дисциплината „Интелектуална собственост” формира една трета от общата оценка по дисциплината –фиг.4.

Фиг.4 Участие на оценката на курсовата задача в общата оценка

В хода на разработването на курсовата задача възниква въпроса относно изискването за обем и за това, че се вмъква много ненужна информация. Качеството на съдържанието и изчерпателността се цени много повече, отколкото количеството. Така една „разводнена” тема, която отговаря на изискването за обем, получава по-ниска оценка от такава, която не е достатъчно голяма, но съдържа нужната информация в стегнат вид.

Заклучение

Самостоятелната работа дава възможност на студентите да се изявят свободно и да подхождат по-лесно към практическото осъществяването на реална задача. При разработването на курсовата задача възникват множество проблеми които могат да се обобщят както следва:

- потребността и начина на осъществяване на контакт между преподавател и студент;
- набавянето и творчески подбор на материали;
- използването на странична литература, трябва да не позволява личното мнение се изгубва в нея;
- налагането на тема или изборът на такава;
- да се отдели достатъчно дълго време за разработката, за да може да се получи една добра и отговаряща на изискванията курсова задача;
- спазване на стилови и граматически правила;

- Липсата на примери също може да окаже отрицателно влияние върху крайния резултат. Когато дадена теза се доказва, трябва задължително да бъде обоснована с доказателства

Усилията на преподавателите, студентите и цялата система трябва да са насочени към решаването на тези проблеми и е начин да се постигнат още по-добри резултати за всички участващи в дистанционната форма на обучение.

Използвана литература

- [1] Пиперков И. – Дистанционно обучение и комуникации, списание Реторика и комуникации, 2014
- [2] Bertrand, Y., (1979), *Las modèles éducationnels*, Montreal, University of Montreal, Services Pédagogique .
- [3] Kaye, A. & Rumble G., (1981), *Distance teaching for higher and adult education*, London, Croom Helm
- [4] www.jobs-pl.org
- [5] Орозова Д., и колектив, Ръководство за разработване на електронни курсове за дистанционно обучение 2014. БСУ